

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว
เห็นสมควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม
เหตุผลเป็น ดังนี้

“เหตุผล

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปด้านพลังงานในการสร้างเสถียรภาพและความ
มั่นคงทางด้านพลังงาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดให้
การให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมมีทางเลือกให้รัฐสามารถพิจารณานำระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือ
ระบบสัญญาจ้าง**สำรวจและผลิต**บริการมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมนอกเหนือไปจาก
การพิจารณาให้สัมปทานปิโตรเลียมภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติบางประการ
เกี่ยวกับประโยชน์หรือสิทธิของผู้รับสัมปทานและบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงให้มีความเหมาะสม
ยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๒. การบริหารจัดการปิโตรเลียมเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

โดยที่มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ บัญญัติให้ปิโตรเลียม
เป็นของรัฐก็เพื่อประโยชน์ในการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐในการบริหารจัดการปิโตรเลียม แต่โดยที่
ปิโตรเลียมเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน การทำหน้าที่ของรัฐ
ที่เป็นตัวแทนของประเทศชาติและประชาชนในการบริหารจัดการปิโตรเลียมนั้น จึงควรต้องดำเนินการ
ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

๓. การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการปิโตรเลียม

โดยที่รัฐมีหน้าที่ประการหนึ่งในการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
ร่วมกับประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดประโยชน์
อย่างยั่งยืน และต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย
ทางชีวภาพน้อยที่สุด แต่ในปัจจุบันพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นกฎหมายที่ว่าด้วย
การบริหารจัดการในการแสวงหาประโยชน์จากปิโตรเลียมโดยบัญญัติให้มีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม
ภายใต้มาตรการควบคุมที่เหมาะสม จึงทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการปิโตรเลียมตามมาตรา ๑๕
แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการปิโตรเลียม ต้องประกอบด้วย
กรรมการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลและการบริหารจัดการ
ในการแสวงหาประโยชน์จากปิโตรเลียม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และ
ประสบการณ์เฉพาะด้านในสาขาธรณีวิทยา วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน กฎหมาย หรือสาขาอื่น
อันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการปิโตรเลียม เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาอนุมัติในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
การสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ซึ่งเป็นเรื่องทางเทคนิคเฉพาะด้าน

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การดำเนินการของรัฐสามารถบรรลุหน้าที่ในการคุ้มครองและ
บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับประชาชนภายใต้ข้อจำกัดที่คณะกรรมการปิโตรเลียมจำเป็นต้อง

ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เฉพาะด้านแล้ว ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการปิโตรเลียมดังกล่าว คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีที่มาจากองค์กรภาคประชาสังคมด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน และด้านการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีคุณสมบัติในการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ในสาขาธรณีวิทยา วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน กฎหมาย หรือสาขาอื่นอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการปิโตรเลียม

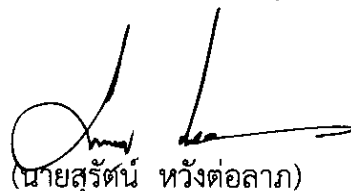
๔. การแบ่งปันผลผลิตตามสัญญาแบ่งปันผลผลิต

โดยที่ร่างมาตรา ๕๓/๓ (๒) (ค) กำหนดให้การแบ่งปันผลผลิตให้แก่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ดังนั้น การทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตสามารถกำหนดให้มีการแบ่งปันผลผลิตได้ทั้งในแบบอัตราคงที่หรือแบบขั้นบันได ซึ่งการแบ่งปันผลผลิตในอัตราที่เป็นขั้นบันได มีลักษณะเป็นการกำหนดให้ในกรณีที่แหล่งปิโตรเลียมมีศักยภาพต่ำและมีต้นทุนการผลิตสูง ก็จะได้รับอัตราส่วนแบ่งผลผลิตที่สูง เพื่อให้ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตมีแรงจูงใจในการดำเนินงาน แต่ถ้าแหล่งปิโตรเลียมมีศักยภาพสูงและต้นทุนการผลิตต่ำ ก็จะได้รับอัตราส่วนแบ่งปันผลผลิตในอัตราที่น้อยลง กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติจึงน่าจะนำแนวทางในการกำหนดส่วนแบ่งของผลผลิตที่เป็นแบบขั้นบันไดมาใช้ในสัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อให้ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตมีแรงจูงใจในการดำเนินงาน

๕. การจัดตั้งบริษัทน้ำมันแห่งชาติ (National Oil Company : NOC)

โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เพิ่มให้มีการนำระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตและสัญญาจ้างบริการมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม ซึ่งการบริหารจัดการตามระบบที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งสองระบบนี้มีความแตกต่างจากการบริหารจัดการตามระบบสัมปทานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหรือระบบอื่นใดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งการดำเนินการตามระบบที่เพิ่มขึ้นใหม่จะมีผลทำให้รัฐมีกรรมสิทธิ์ในผลผลิตปิโตรเลียมที่เกิดขึ้นไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด รัฐจึงควรจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมนั้น ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยเร็ว คณะรัฐมนตรีจึงควรแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นภายใน ๖๐ วัน เพื่อพิจารณาศึกษาถึงรายละเอียดของรูปแบบและวิธีการในการจัดตั้งบริษัทน้ำมันแห่งชาติที่เหมาะสมภายใน ๑ ปี ต่อไป

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ